Verslag digitale ronde tafel: de samenwerking tussen tandartsen en apothekers

Op 26 januari organiseerden we een digitale ronde tafel met apotheker Alex Neveux (Vlaams Apothekers Netwerk – VAN) over de raakvlakken en opportuniteiten tot samenwerking tussen tandartsen en apothekers.

Introductie

De beroepsverenigingen van de apothekers zijn georganiseerd op verschillende niveaus:

- Federaal (APB): Verdedigt de belangen van de zelfstandige apotheker en zet in op de positionering van de apotheker als onmisbare zorgverstrekker.
- Vlaams (VAN): Fungeert als spreekbuis naar de Vlaamse overheid en focust op thema's zoals preventie (o.a. rookstop), transmurale zorg, digitalisering, screening, bevolkingsonderzoeken, etc.
- Lokaal (Beroepsverenigingen en Kringwerking): Verantwoordelijk voor de praktische organisatie, zoals wachtdiensten, lokale zorgpaden (bijv. osteoporose) en communicatie met andere zorgverleners.

Raakvlakken en opportuniteiten tussen apothekers en tandartsen:

Uit diverse studies blijkt dat een gebrek aan multidisciplinaire communicatie risico's inhoudt voor de patiënt. Zo ook bij apothekers en tandartsen kan een gestroomlijnde samenwerking de persoon met een zorg- en ondersteuningsnood ten goede komen.

Voorbeelden waarbij tandartsen en apothekers nauw kunnen samenwerken zijn bijvoorbeeld specifieke casussen zoals de preventie Medication-Related Osteonecrosis of the Jaw (MRONJ), maar ook bij de optimalisatie van het gebruik van geneesmiddelen voor of na tandheelkundige behandelingen.

Daar de huisapotheker kan worden beschouwd als een medicatie-expert, extra veiligheidsmiddel en een collega in de gezondheidszorg kan deze ondersteunen in verschillende domeinen:

- Kennis van onbeschikbaarheid van medicatie en mogelijk alternatieven.
- Voorkomen van drug-drug-interacties (bv. NSAIDs & anti-coagulantia, Itraconazole & PPI's, Azithromycine & Sint-Janskruid)
- Identificatie van contra-indicaties bij gebruik van tramadol, NSAIDs, bloedverdunners, bisfosfonaten, etc.
- Aandacht voor het gebruik van geneesmiddelen met risico's op tandcariës, bijvoorbeeld: suikerrijke geneesmiddelen (siropen of suikerrijke orale vormen), geneesmiddelen die monddroogte veroorzaken (anticholinerg effect, α1-receptor inhibitors of presynaptische α2-receptor stimulantia), etc.
- Aandacht voor gebruik van geneesmiddelen die tandvleeshypertrofie veroorzaken, zoals anti-epileptica, immunosupressiva en caliumantagonisten of geneesmiddelen die vertraagde wondheling veroorzaken/met infectierisico, zoals corticosteroiden of methotrexaat.
- Aansturing op mondhygiëne op vlak van tandpasta, tandenborstel, interdentale reiniging, mondspoeling, etc.

Om een optimale samenwerking te realiseren is het wenselijk om de tandarts ook op te nemen in de fiche van de patiënt (in de apotheeksoftware). Op deze manier kan een apotheker doorverwijzen na detectie van mondhygiëne problemen in het algemeen of standaard bij diabetes- of osteoporosepatiënten.

Ook de tandarts kan zijn rol spelen in deze multidisciplinaire samenwerking door systematisch na te vragen of de patiënt zijn medicatieschema bijheeft, welke geneesmiddelen deze neemt of er iets genomen is tegen pijn of ontsteking en deze bloedverdunners of botversterkende medicatie neemt.

Hierbij kan expliciet gevraagd worden naar OTC medicatie, Sint-Janskruid, recente AB-kuren of zwangerschap. Ook de huisapotheker kan dus eveneens worden opgenomen in de patiëntenfiche bij de tandarts.

Knelpunten en uitdagingen

Een centraal knelpunt blijft echter wel de digitale uitwisseling van gegevens tussen verschillende zorgverleners zoals het medicatieschema. In afwachting van een optimale digitale omgeving, kan het meegeven van een geprinte versie van het medicatieschema een effectieve manier zijn om belangrijke informatie te delen tussen de verschillende zorgverleners.

Verder kan de lokale communicatie verbeterd worden door het maken van duidelijke afspraken, bv. via Siilo, E-healthbox, e-mail (GDPR), contact tussen kringverantwoordelijken of ELZ-ambassadeurs, etc.

Had je graag meer info gewenst over de raakvlakken en opportuniteiten tot samenwerking met de apothekers? Neem dan contact op met telz@vlaanderen.be